



การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค PROVINCIAL ELECTRICITY AUTHORITY

พิมพ์ที่ : กองการพิมพ์ ฝ่ายธุรการ

คู่มือ
ความปลอดภัย
เกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้า

SB4-B01-๗๘๐๑

และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

และการปฐมพยาบาล

ผู้ถูกกระเสไฟฟ้าดูด

แผนกสื่อสารและเผยแพร่ความปลอดภัย
กองเอกสารฐานทราบความปลอดภัย
ด้วยมาตรฐานและความปลอดภัย

คำนำ

ปัจจุบันพลังงานไฟฟ้าเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อความเป็นอยู่ประจำวันของมวลมนุษย์ แม้หากจะอ่านวยประโยชน์แก่มนุษย์มากมายแต่อาจจะเกิดโภชได้หากไม่รู้จักการใช้ไฟฟ้าอย่างถูกวิธี ดังนั้นจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องให้ประชาชนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งหลายได้ทราบถึงวิธีการใช้ไฟฟ้าอย่างถูกต้อง และการป้องกันภัยอันตรายจากไฟฟ้า ตลอดจนวิธีการปฐมพยาบาลเมื่อถูกระดับไฟฟ้าฉุด

ด้วยความปรารถนาดี
จาก
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

แผนกส่งเสริมและเผยแพร่ความปลอดภัย
กองมาตรฐานความปลอดภัย
ฝ่ายมาตรฐานและความปลอดภัย

ความปลอดภัยเกี่ยวกับไฟฟ้าใน

เคหสถาน



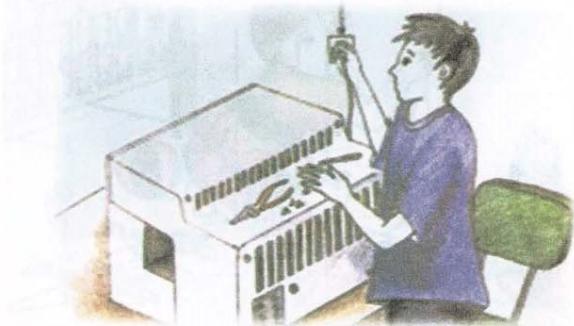
ไฟฟ้าเป็นสิ่งช่วยอำนวยความสะดวกแก่มวลมนุษย์ ซึ่งนับวันก็จะมีการใช้ไฟเพิ่มมากขึ้น และการใช้ไฟฟ้าก็แพร่หลายออกไปในชนบทต่างๆ ทั่วประเทศทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น ซึ่งท่านทั้งหลายคงทราบกันดีอยู่แล้ว แต่ในขณะเดียวกันไฟฟ้าก็อาจเป็นอันตรายต่อผู้ใช้ไฟฟ้าได้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ตรำหนักถึงอันตรายดังกล่าว จึงขอแนะนำความปลอดภัย เกี่ยวกับไฟฟ้า



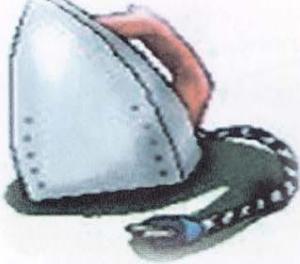
๑. เมื่อร่างกายของท่านเปียกชื้น เช่น มือ เท้าเปียก ไม่ควรแตะต้อง อุปกรณ์ไฟฟ้าหรือเครื่องใช้ไฟฟ้า เพราะหากอุปกรณ์ดังกล่าวชำรุด ท่านจะถูกกระแสไฟฟ้าดูดอย่างรุนแรงและอาจเสียชีวิตได้ ในกรณีที่เกิด น้ำท่วมภายในบ้าน หากจำเป็นต้องใช้ไฟฟ้าให้ตัดวงจรส่วนที่น้ำท่วมออก



๒. เมื่อท่านไม่มีความรู้พื้นฐานเบื้องต้นในการใช้ไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ชนิดใด ท่านไม่ควรซ่อมแซมหรือแก้ไขอุปกรณ์ดังกล่าวเอง เพราะอาจทำให้ถูก กระแสไฟฟ้าดูดเกิดอันตรายได้



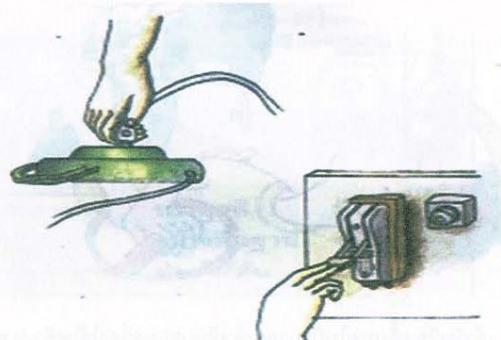
๓. เมื่อท่านกำลังจะซ่อมแซมเครื่องใช้ไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าเองท่านต้องตัด กระแสไฟฟ้าที่จ่ายไปยังอุปกรณ์นั้นๆ เช่น ถอนเต้าเสียบ ปลดสวิตซ์ เป็นต้น



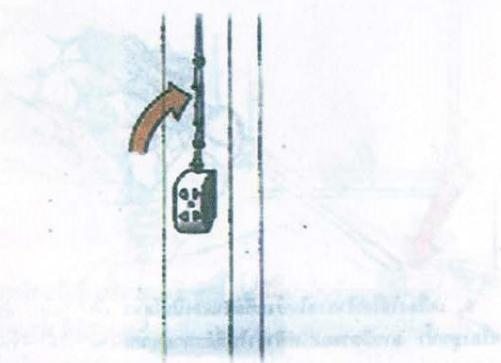
๕. เครื่องใช้ไฟฟ้าประเภทให้ความร้อนสูง เช่น เตาดีด เตาไฟฟ้า ควรระมัดระวังอย่าใช้งานใกล้กับสารไวไฟ และอย่าเสียบเต้าเสียบทั้งตัว เมื่อไม่มีคนอยู่ เมื่อเลิกใช้ให้ถอดเต้าเสียบออก



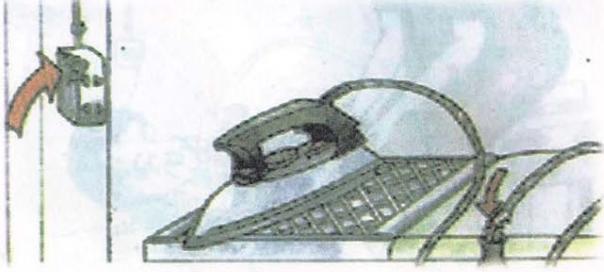
๖. ระวังอย่าให้เด็กเล่นเครื่องใช้ไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้า และเตารับ ควรใช้แบบที่มีฝาปิดเพื่อป้องกันเด็กนำวัสดุไปเสียบรูเต้ารับซึ่งจะเกิด อันตรายได้



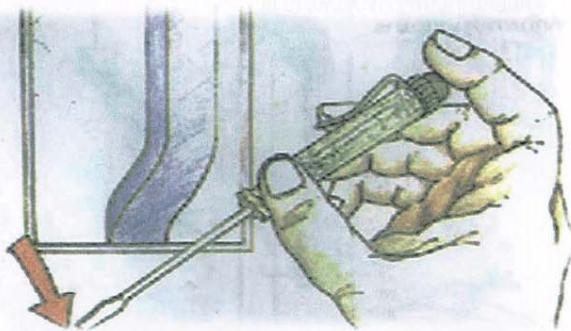
๗. หากพบผู้ถูกกระแสไฟฟ้าช็อกให้ตัดค่าใช้จ่ายการกระแสไฟฟ้าก่อน เช่น ปลดคัทเอาท์, เด้าเสียบອอกหรือใช้ผ้าแห้งคล้องผู้ถูกกระแสไฟฟ้า ดูดออกมาก่อนทำการปฐมพยาบาล



๘. ควรจัดให้มีการตรวจสอบสายไฟฟ้าภายในบ้านเพื่อป้องอันตราย จากกระแสไฟฟ้าลัดวงจร ซึ่งอาจเกิดอันตรายและอคคีภัยขึ้นได้



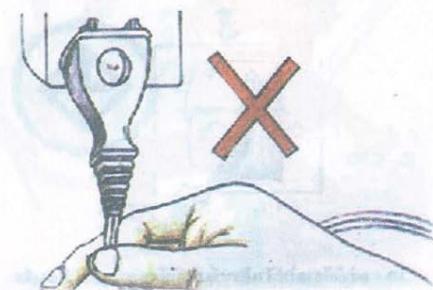
๙. เต้ารับที่ติดตั้งภายในบ้านและเต้าเสียบของเครื่องใช้ไฟฟ้า หากพบว่า แตกชำรุดให้รีบเปลี่ยนใหม่โดยเร็ว และหากพบว่าสายไฟฟ้าของเครื่องใช้ไฟฟ้าเปื่อยชำรุดก็ให้เปลี่ยนใหม่ด้วย



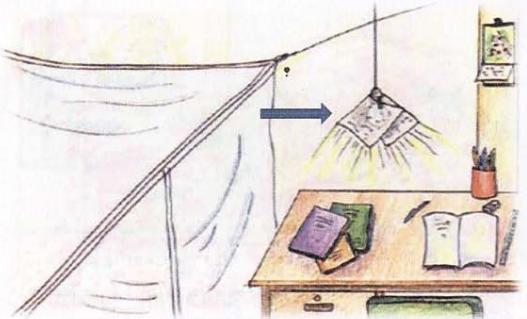
๑๐. เครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านที่ผิวนอกเป็นโลหะ เช่น ตู้เย็น พัดลม เครื่องสูบน้ำอาจมีกระแสไฟฟ้ารั่วไปที่ผิวภายนอกดังกล่าวได้ ท่านควร หมั่นตรวจสอบโดยใช้ไขควงเดคไฟตรวจสอบ หากพบว่ามีกระแสไฟฟ้ารั่ว ควรให้ช่างซ่อมแซมแก้ไขต่อไป



๑๑. ฟิวส์ที่ใช้ตามแรงสวิตช์ต่างๆ ต้องติดตั้งขนาดให้ถูกต้องและ เหมาะสม เมื่อฟิวส์ขาดควรทำการตรวจหาสาเหตุโดยเบื้องต้นด้วยก่อน ที่จะเปลี่ยนฟิวส์ใหม่และต้องใส่ฟิวส์ขนาดเดิม ห้ามใช้สายไฟหรือลวดใดแทนฟิวส์ เพราะเมื่อเกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจรสายไฟหรือลวดจะไม่ขาด อาจเกิดอัคคีภัยได้



๑๒. การถอนเต้าเสียบ ให้ลับที่ตัวเต้าเสียบแล้วดึงออก อย่าดึงที่สาย ไฟฟ้า เพราะอาจทำให้สายไฟฟ้าขาดภายในและเกิดกระแสไฟฟ้าลัด วงจรได้



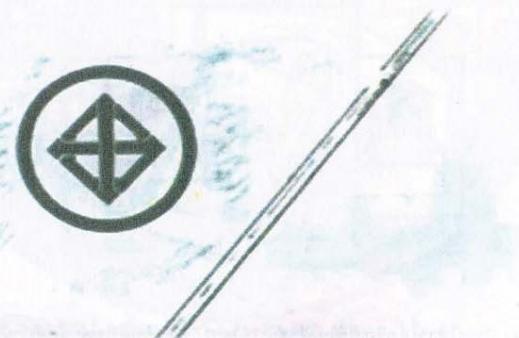
๑๒. อาย่าใช้ผ้าหรือกระดาษพลาสติกไว้ เพราะอาจเกิดอัคคีภัยได้



๑๓. อาย่าใช้สายไฟฟ้าเสียบที่เด้ารับโดยตรงหรือใช้เด้าเสียบที่แตกชาร์ดไปเสียบที่เด้ารับ เพราะอาจเกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจรหรืออาจหลังพลาด ถูกกระแสไฟฟ้าครุ่นได้



๑๔. การใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าหลายเครื่องในเวลาเดียวกัน ต้องไม่เสียบเด้าเสียบที่เด้ารับอันเดียวกัน เพราะอาจทำให้กระแสไฟฟ้าไหลในเด้ารับมีปริมาณสูงมากและเกิดความร้อนสะสม เป็นเหตุให้อุบัติเหตุไฟฟ้าเสียหายและเกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจร อาจเกิดอัคคีภัยได้



๑๕. อุปกรณ์สายไฟฟ้าที่ใช้ภายในบ้านให้เลือกใช้สายไฟฟ้าที่ได้มาตรฐานซึ่งมีเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พิมพ์บนสายไฟฟ้านั้น เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการนำไปใช้งาน



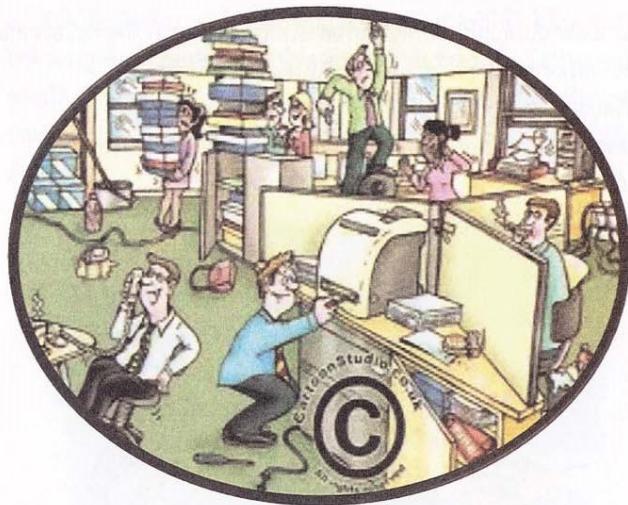
๑๖. อาย่าเดินหรือว่างสายไฟฟ้าใกล้บริเวณที่มีความร้อนสูงและอย่าให้ของหนักกดทับสายไฟฟ้า เพราะอาจทำให้หอนวนสายไฟฟ้าลัดวงจรเกิดอุบัติเหตุขึ้นได้

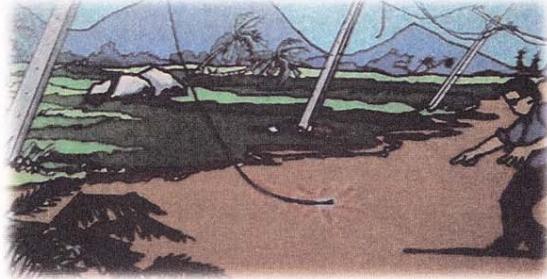


๑๗. การใช้งานเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ ให้ปฏิบัติตามคู่มือคำแนะนำที่แนบมากับเครื่อง เพื่อความปลอดภัยและไม่ให้เครื่องใช้ไฟฟ้าชำรุดเสียหาย จากที่กล่าวมาแล้วนั้น หากท่านสงสัยหรือต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมขอเชิญสอบถามได้ที่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หรือ PEA Call Center 1129

ความปลอดภัยเกี่ยวกับไฟฟ้าในที่สาธารณะ

ในปัจจุบันไฟฟ้าได้มีการใช้กันอย่างแพร่หลายทั้งในตัวเมือง และชนบทซึ่งต้องมีการส่งจ่ายพลังงานไฟฟ้าให้เพียงพอกับความต้องการโดยมีการเดินสายไฟแรงสูงไปในสถานที่ต่างๆ ดังนั้นเพื่อความปลอดภัย เกี่ยวกับไฟฟ้าในสาธารณะสถานดังกล่าว

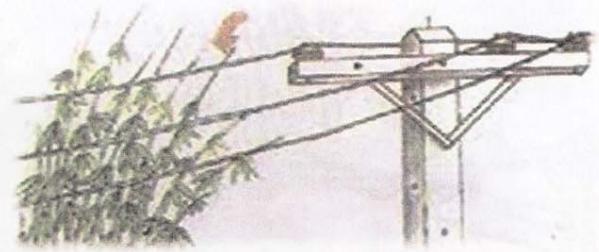




๑. เมื่อท่านไปพบเห็นสายไฟขาดหรือสายไฟที่หัก่อนตั้งลงมา ซึ่งอาจเนื่องจากเสาไฟหักหรือจากสาเหตุอื่น ท่านต้องไม่เข้าไปจับดังสายไฟฟ้า หรืออุปกรณ์ไฟฟ้านั้นพร้อมทั้งช่วยห้ามบุคคลอื่นเข้าไปจับด้วย และขอให้แจ้งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคที่อยู่ใกล้ท่าน เพื่อจะได้ช่วยเหลือแก้ไขต่อไป



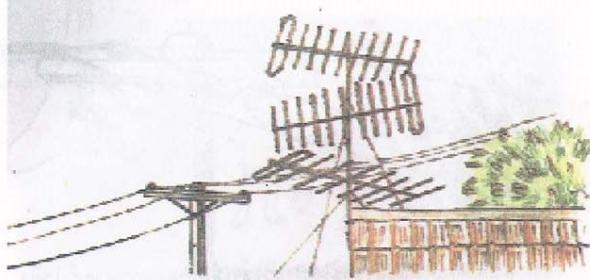
๒. หากท่านพบว่ามีผู้ถูกกระแสไฟฟ้าตัดท่านต้องใช้วัสดุที่เป็นฉนวน เช่น ไม้แห้งๆ หรือดันสายไฟฟ้าซึ่งอยู่ที่ตัวผู้ถูกกระแสไฟฟ้าตัด ออกไปก่อน แล้วจึงเข้าทำการช่วยเหลือหรือนำส่งโรงพยาบาลต่อไป



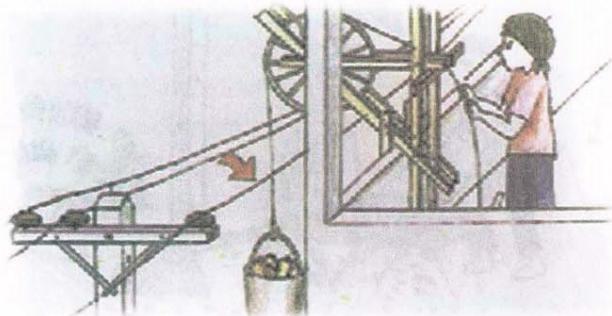
๓. ต้นไม้ที่อยู่ใกล้แนวสายไฟฟ้าแรงสูงเมื่อเกิดลมพัดอาจทำให้กิ่งไม้ไปแตะสายไฟฟ้าแรงสูงซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้กระแสไฟฟ้าดับบอยดันน้ำเมื่อท่านพบเห็น หรือเป็นเจ้าของต้นไม้ควรแจ้งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นผู้ตัดออกให้ เพื่อความปลอดภัยโดยรอดจำไว้ว่าว่าท่านต้องไม่ทำการตัดเอง และช่วยแนะนำผู้อื่นอย่าให้ตัดกิ่งไม้ดังกล่าวด้วย



๔. การเล่นวัววัวต้องเล่นในบริเวณที่ไม่มีสายไฟฟ้าโดยเฉพาะสายไฟฟ้าแรงสูง เพราะอาจเกิดอันตรายได้เมื่อสายวัววัวดูดผู้เล่นวัววัวได้และเมื่อวัวติดที่สายไฟ ห้ามเป็นสายไฟฟ้าขึ้นไปเก็บวัวและอย่าใช้วัสดุไปเยี่ยว่าที่ติดสายไฟฟ้า อาจถูกกระแสไฟฟ้าตัดได้รับอันตราย



๕. เมื่อท่านต้องการตั้งเสาที่วีหรือเสาวิทยุต้องหลักเลี้ยงอย่าไปตั้งในบริเวณที่มีสายไฟฟ้าแรงสูง เพราะท่านอาจพลัดหลัด เสาดังกล่าวล้มแท้สายไฟฟ้าแรงสูงท่านอาจได้รับอันตรายและหากมีเสาที่วี วิทยุหรือเสาอื่นที่อยู่ใกล้สายไฟฟ้าแรงสูง ต้องยึดโดยงาให้มั่นคงแข็งแรง



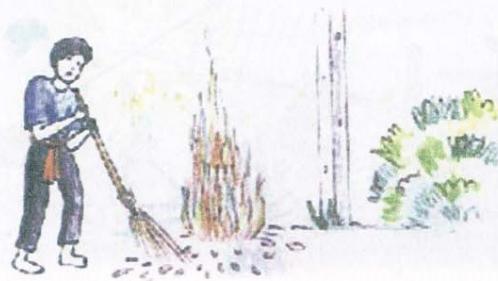
๖. การถืออัสดุต่างๆ ต้องระวังอย่าให้เข้าใกล้สายไฟฟ้าแรงสูง เช่น ห่อหน้า รากตากผ้า โดยเฉพาะบริเวณระหว่างเดินตีกหรือคาดพื้นตีกแคว



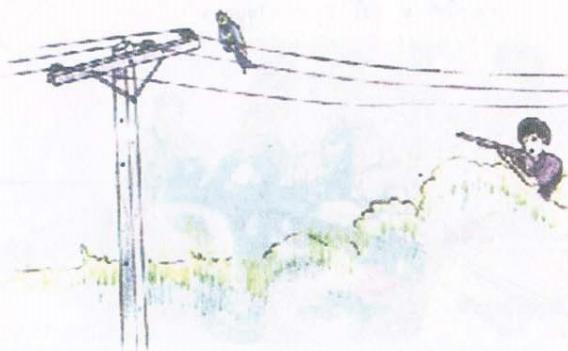
๗. การก่อสร้างตึก อาคารในบริเวณที่ใกล้แหล่งไฟฟ้าแรงสูง ผู้ปฏิบัติงานต้องระมัดระวังอย่าให้วัสดุก่อสร้างไป接触สายไฟฟ้าแรงสูง และผู้ดำเนินการก่อสร้างควรติดต่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในท้องถิ่นเพื่อทำการครอบฉนวนที่สายไฟฟ้าแรงสูงให้ซึ่งจะช่วยให้ปลอดภัยในการปฏิบัติงาน



๘. การติดตั้งป้ายโฆษณาหรือสิ่งอื่นๆ ที่อยู่ใกล้สายไฟฟ้าแรงสูงต้อง ระวังอย่าให้วัสดุต่างๆ ไป接触สายไฟฟ้าแรงสูง ควรบริการข้อความนี้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในท้องถิ่น เพื่อดำเนินการครอบฉนวนป้องกันมิให้เกิดอันตรายได้



๙. การเผาหญ้า กิ่งไม้ หรือเศษวัสดุต่างๆ ให้ห่างจากเสาไฟฟ้า เพราะอาจทำให้เกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจรและเกิดอันตรายต่อผู้ที่อยู่ใกล้ได้



๑๐. การยิงนกที่เกาะอยู่บนสายไฟหรือบนถุงถ่ายไฟฟ้า อาจทำให้สายไฟพังขาดหรือลูกถ่ายแตกชำรุดเกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจร และเกิดเป็นอันตรายต่อผู้ยิงนกหรือผู้ที่อยู่ใกล้ได้



๑๑. ห้ามจับปลาโดยใช้กระรสไฟฟ้าซึ่ตปลา เพราะเป็นการฝิดกฎหมาย และผู้จับปลาหรือผู้ที่อยู่ใกล้ อาจถูกกระรสไฟฟ้าดูดบาดเจ็บหรือเสียชีวิต



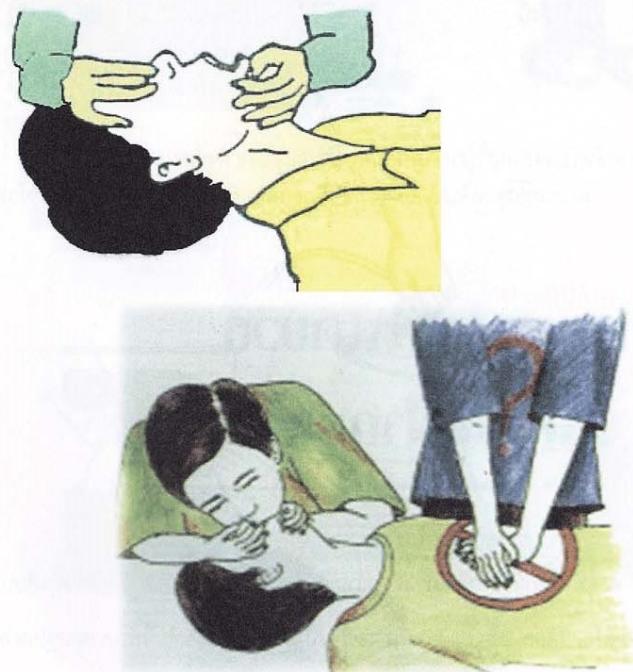
๑๒. ห้ามปืนเส้าไฟฟ้าของกรณีไฟฟ้าส่วนภูมิภาคโดยพลัดเพื่อขึ้นไปติดตั้งสิ่งต่างๆ เช่น ป้ายโฆษณา ลำโพง ต้องแจ้งให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเพื่อพิจารณาดำเนินการและป้องกันมิให้เกิดอันตรายจากการถูกกระแสไฟฟ้าดูด

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ขอแนะนำสิ่งต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว หวังว่าท่านที่ได้อ่านแล้วจะเกิดความรู้ความเข้าใจและช่วยป้องกันมิให้เกิดอันตรายจากไฟฟ้าได้ และขอได้โปรดช่วยแนะนำผู้อื่นต่อไปด้วย เพื่อความปลอดภัยของทุกๆท่าน หากท่านยังมีข้อสงสัยหรือต้องการคำแนะนำเพิ่มเติม ขอให้ติดต่อสอบถามได้ที่ การไฟฟ้าที่อยู่ใกล้บ้านท่านต่อไป หรือ PEA Call Center 1129



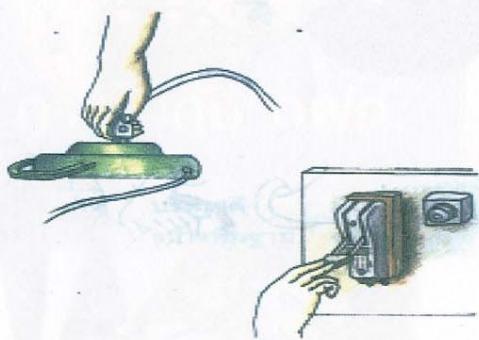
18

การช่วยเหลือผู้ถูกกระแสไฟฟ้าช็อก และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

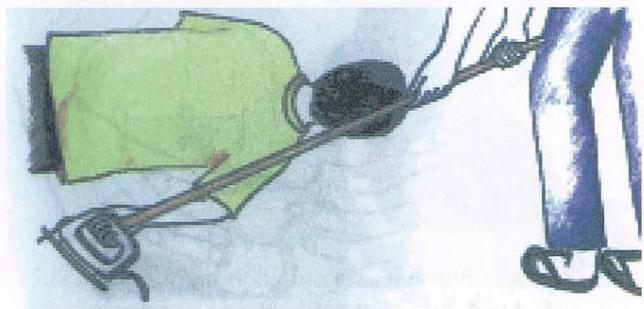


19

เมื่อท่านพบเห็นผู้ถูกกระแสไฟฟ้าช็อก ท่านต้องเข้าใจวิธีการช่วยเหลือให้พ้นจากกระแสไฟฟ้าช็อกได้อย่างถูกวิธีและรวดเร็ว ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของตัวท่านเองและช่วยให้ผู้ถูกกระแสไฟฟ้าช็อกพ้นอันตรายได้หลังจากนั้นขั้นตอนการทำการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ช่วยเหลือในระหว่างที่รอและนำส่งโรงพยาบาลด้วย จึงการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคขอแนะนำขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้



๑. หากพบผู้ถูกกระแสไฟฟ้าช็อกให้ตัดการจ่ายไฟ เช่น คัทเอาท์ หรือเต้าเสียบ



๒. ใช้มั่งแห้งหรือฉนวนไฟฟ้าเชี่ยอุปกรณ์ไฟฟ้าให้พ้นจากผู้ที่ถูกกระแสไฟฟ้าช็อก หรือใช้ผ้าแห้ง เชือก ตึงผ้าปูยนอนจากจุดที่เกิดเหตุโดยเร็วเพื่อปฐมพยาบาล



๓. ช่วยปฐมพยาบาลขั้นต้น โดยการวางผ้าปูยให้นอนหงาย และช้อนคอกผ้าปูยให้แหงนขึ้น



๔. ตรวจว่ามีลิ่งอุดตันในช่องปากหรือไม่ หากพบให้นำออกและช่วยเป่าปากโดยใช้นิ้วจับปากและบีบจมูกของผู้ป่วย



๕. ประคบปากของผู้ป่วยให้สนิท เป่าลมเข้าแรงๆ โดยเนื้อปากประมาณ ๑๒ – ๑๕ ครั้ง/นาที สังเกต การขยายของหน้าอก หากป่าปากไม่ได้ให้เป่าจมูกแทน



๖. หากหัวใจหยุดเต้น ต้องนวดหัวใจโดยยางผู้ป่วยบนบริเวณแล้วอาจมีอุดเหนืออื่นไปที่ถูกตำแหน่ง(ดังรูป) กดลงไปเป็นจังหวะเท่ากับการเต้นของหัวใจ(ผู้ใหญ่ประมาณนาทีละ ๖๐ ครั้ง เด็กประมาณ ๘๐ ครั้ง)



๗. แล้วฝังการเต้นของหัวใจสลับกับการกดทุกๆ ๑๐-๑๕ ครั้ง



๙. ถ้าหายใจไวและหัวใจหยุดเต้นให้เป่าปาก ๒ ครั้ง



๑๐. นวดหัวใจ ๑๕ ครั้งสลับกับ



๑๐. ถ้ามีผู้ช่วยเหลือ ๒ คน ต้องสลับกันเป่าปาก ๑ ครั้ง นวดหัวใจ ๕ ครั้ง

การปฐมพยาบาลต้องทำทันทีที่ช่วยเหลือผู้ป่วยออกมานะ และควรนำส่งโรงพยาบาล ขณะนำส่งโรงพยาบาลจะต้องทำการปฐมพยาบาลตามขั้นตอนดังกล่าวตลอดเวลา